

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemanj. Za avstro-ogrsko dežele vsa leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se bla govolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vablmo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovijo, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta „ 11.— | En mesec „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta „ 13.— | En mesec „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Frazerstvo brez konca in kraja.

Pod tem naslovom je priobčila »Soča« izboren članek, ki se glasi:

»Samostojno narodno misleče dijaštvo« je napisalo nekaj komentar k svoji znani izjavi glede celjskega vprašanja ter ga priobčilo v »Edinosti«, kar se razume menda že samo po sebi. K temu komentarju je napisala »Edinost« svoj neizogibni epilog, čegar konjsko kopito je namenjeno proti narodno napredni stranki.

»Edinost« pričenja v svojem epilogu z akademično mladino, katere se ne sme odvrnati od javnega delovanja ter jej odrekati pravice do samostojnega političnega naziranja, ker kaj takega je skrajno škodljivo. To je napisala »Edinost« zopet prav brez potrebe, kajti mislimo, da ga ni pametnega človeka med nami, ki bi hotel odvrnati našo akademično mladino od javnega delovanja ter bi jej odrekal pravico do samostojnega političnega naziranja. Vsak izobražen Slovenec, zlasti svobodomiseln, pozdravlja kar naravnost gibanje na

to stran, toda, kdor nastopa javno, bodisi ta ali ta, se mora podvreči javni kritiki, in ako nastopi proti temu ali onemu politiku, čuje v javnosti tudi glas tega. Kakršen spev, tak odmev, kakršen pričetek tak odgovor, — in ako se kdo spusti tako živo v notranjost kake stranke, kakor je to storilo ono »samostojno« dijaštvo, mora tudi stranka reagirati takisto živo ter povedati odkrito svoje mnenje, pa bodisi to tako ali pa tako. Kaj se je odgovorilo na tisto izjavo, je našim čitateljem znano. Vprašamo le, ali je bilo mogoče kaj drugega odgovoriti? Mislimo, da ne. Saj niti »Edinost« sedaj ni prav zadovoljna z ono izjavo, dasi jo je tako rada priobčila, ker, nò, ker je šla proti dr. Tavčarju. Tako je guljasto, kar je špeciialiteta »Edinosti«, priznava, da oblika izjave jej ni ugajala povsem, pa tudi stališče nasproti ljubljanskemu županu Hribarju se jej ne zdi povsem srečno. Tu pa se pomudi »Edinost« nekoliko dije, ker pravi, da v Trstu so prepričani, da je župan Hribar, ki je v narodnem oziru integer, zabranil, da se očitno bratenje Slovencev in nemškutarjev ni proglasilo v Ljubljani za dogmo narodno-napredne stranke. Nò, pri tem stavku smo se ustavili tudi mi ter začeli misliti, kdaj in kako bi se bilo to zgodilo. Ali zaman, nič takega se nismo spomnili, marveč smo dobili prepričanje, da je »Edinost« napisala to zopet skozi ono poveševalno steklo, skozi katero gleda sploh na gibanje narodno-napredne stranke na Slovenskem. Saj je tudi nas lani obsipala z izdajalci, ko smo akademiški razpravljali o združenju svobodomiselnih življenj v naši deželi proti črni internacionali. »Edinost« vidi pri naprednjakih kaj rada vse narobe, ni čuda, da govori sedaj celo o tem, da se je imelo očitno bratenje Slovencev in nemškutarjev proglasiti za dogmo narodno-napredne politike. Kdo se ne smeje, kadar čita tako kozlarijo? Ako so postali Nemci v Ljubljani pametni ter nočejo živeti v prepiru z gospodujočo slovensko stranko, kar bi jim gotovo ne koristilo, ker v mestu je pač jeden življenj vezan na drugega, kaj

je to potem bratenje Slovencev z nemškutarji? Slovenska napredna stranka v Ljubljani je tako močna, da ne potrebuje nikake zaslombe pri Nemcih; ako pa ni takih preprirov med njo in Nemci, kakor n. pr. v Trstu med Slovenci in Lahi, je to le dokaz o napredujoči narodni moči v Ljubljani in počasni asimilaciji nemškega življa! Je li torej tu umestno govoriti o kaki dogmi? Bože mili, mi smo tega mnenja, da ne. Gotovo je le naraven razvoj, da ponehava vsako napeto narodno razprtje na Kranjskem. V Ljubljani — tako se nam zdi — je tako razprtje skoro pri koncu. Kot signum temporis navajamo, da je pred kratkim pela v nemški kazini neka potovalna družba med drugim tudi znano ljubko »za jedan časak radosti«. — Dva »goreča« Nemca sta jela piskati, ali tu je takoj protestiralo vse drugo navzoče nemško občinstvo ter frenetično ploskalo pevki. Kdor pozna Ljubljano, tisti ve, da je to jako pomemben signum; še pred leti bi bilo kaj takega nemogoče. — In s pametnimi ljudmi se pameten človek ne krega po nepotrebnem, ko je svoje moči itak gotov.

Da pa se vrnemo k dogmi — bi vendar le radi vedeli, kako je s Hribarjevim zabranjenjem, da bratenje Slovencev z nemškutarji ni bilo proglašeno za dogmo narodno-napredne stranke? Prosimo točnejšega pojasnila!

V tem pa se strinjamo z »Edinostjo«, da bi bila nesreča, ako bi se župan Hribar odrekel svojim postojankam ter se spustil na tisto opolzko pot, katere ne pelje nikamor drugam nego v pogubo. Župan Hribar je mož, ki si je s svojim talentom in delovanjem v vrstah narodno-napredne stranke pridobil simpatij po celi Sloveniji, zlasti pri obmejnih Slovencih, in na teh postojankah mora ostati, ako hoče biti še nadalje čislán in upoštevan veljak. Kajti kakor hitro bi krenil tje, kamor bi ga radi speljali nekateri »beschwingungshofrathi«, bi začel iti navzdol, in ves ugled in veljava bi šla rakom zvižgat. To omenjamo le mimogrede, ker smo

prepričani, da Hribar je mož, ki trezno sodi položaj v Sloveniji ter se ne da speljati na pota, na katerih mora vsakemu spodrsniti. »Edinost« meni, da ostane na teh postojankah, hkratu pa pričakuje od njega, da bo on saniral nezdruve razmere na Kranjskem; to pričakujejo od njegovega rodoljubja. Ko je čital to g. župan, si je moral misliti pač le eno: da Tržačani zahtevajo od njega nekaj nemogočega. Razmer na Kranjskem ne more sanirati ne Hribar ne nikdo drugi, in tudi tistega moža, (katerega pričakuje »Edinost«, ako Hribar ne izpolni njenega pri-kakovanja!) ki nas privede iz sužnjosti kosmopolitizma v obljubljeno deželo nacionalizma, v kateri ne bode razlike med liberalci in klerikalci, temveč jedna sama družina za narod požrtvovalno delujočih mož — ne bo nikoli.

Ali so gospodje v Trstu res tako slepi, da ne vidijo, kaj se godi po Kranjskem in po Goriškem, kako tlači klerikalizem naše ljudstvo, kako isto nazaduje prav vsled klerikalne politike, kateri je »ljudstvo« le molzna krava, kako črna internacionala mori v ljudstvu narodnostni čut, kako skuša, dobiti vse javne pravice, zastopstva itd. v svoje roke, da bi bil Slovenec le poslušno orodje klerikalizma?! — Vsega tega gospodje v Trstu nočejo videti, marveč mečejo tem rajše polena pod noge narodno-napredni stranki, katere skuša, kolikor jej je mogoče, osvoboditi narod iz krempljev klerikalcev, ako hočemo ostati še samostojen narod. Klerikalne stranke, katere gospoduje dandanašnji nad večino ljudstva na Kranjskem, »Edinost« pri tem niti ne omenja. Zato jej svetujemo to: naj se obrne do nje pa naj jej da nasvet o oblubljeni deželi nacionalizma, bo videla, kako slabo naleti ž njim. Drugače pa porečejo gospodje, da postanemo lahko jedna sama družina za narod požrtvovalno delujočih mož, ako se priklopimo klerikalcem naprednjaki in tržaški nacionalci, seveda tako, da bomo stali pod komando klerikalne stranke ter se počasi vsi poklerikalili.

LISTEK

Po Rusiji.

(Popotne črtice. Spisal G. S.)
(Dalje.)

Okoli 10. ure dopoldne je pristal parnik v Saratovu, v gubernijski stolici s 133.000 prebivalci.

Mesto je živopisno razpoloženo na bregu in na holmih, ki obdajajo notranji del amfiteatralično. Tu živi mnogo Nemcev, za katere se v njem nabaja luteranska »kirka« in katoliški »kostel«.

Ako se v mestu nisem orijentoval, obrnil sem se na redarja (gorodovoj), ki mi je odgovarjal z večjo uslužljivostjo, kakor je navadno pri nas. Ako ne ve odgovora, opravičuje se vsak: »Nedavno sem vstopil v službo«. Osorno postopa samo z izvoščiki, ker se ne brigajo zanj. Razgrajaja ni aretoval sam. Poklical je blizu stoječega svojega višjega, ki je nemirneža zapisal. Prič se je ponudila takoj desetorica. Ako se dva razpeta, pelje jih »gorodovoj« na »učastek«, da si tam povesta vsak svoje mnenje in ju potem izpusti. Policija je vojaški organizovana s častniki na čelu.

Napotil sem se po neposredno prijaznih ulicah in hotel kupiti v knjigotržnici

Tolstega »Ano Karénino«, pa trgovec posamezne knjige ni hotel prodati, temveč samo zbrane spise. Povsodi, na parniku, v pristaniščih, po mestih so ponujali Tolstega »Voskresenije«, Kreutzerjevo sonato in filozofično knjigo »V čem sčastijem«. Slišal sem večkrat isto sodbo o Tolstemu: »Tolstemu romanopiscu ni para; škoda, da se je spravil na polje filozofije, kjer nima sreče.« Na potu k pristanišču sem zagledal med drugimi stoječimi vozovi jednega z vpreženim velblodom, ki je gracijsno mulil krmo.

Vrnivši se na parnik, sem se seznanil z ruskim trgovcem, ki je imel o vsakem vprašanju prav precizno mnenje in kojega vsaka beseda je izražala ljubezen do domovine. Povedal sem mu nazore nekega mladeniča, sina večjega posestnika, trdivšega, da je bila odprava tlake in robe za ruskega kmeta neugodna, češ, da »mužik« zdaj pijančuje, ker ima lastni denar. »Seveda«, odgovoril je moj sobesednik; »prej se je mastil »poměšik« (lastnik zemljišča) na stroške svojih parsto duš, zdaj pa ima kmet ves zaslužek in večjim veseljem in z večjo pridnostjo obdeluje svoje polje. Rusko plemstvo je postalo po odpravi tlake in robot ubožnejše. Sicer pa še poseduje dandanes plemstvo skoraj v vsaki guberniji imetje

po 12—14000 desjatin (1 desjatina 2400 kv. sežnjev). Vendar se polagoma bolj in bolj razkosavajo in plemstvo sili med uradnike.« Sopotnikovo mnenje je bilo, da si je Rusija v vojni za oprostitev južnih Slovanov opekla prste in žela samo nehvaležnost.

Najin razgovor je privabil še druge potnike, ki so me obsipali z vprašanji o političnih razmerah avstrijskih. O Poljakihi so sodili, da ne poznajo nobenega slovofilstva, temveč da so vedno pripravljeni izdati svoje »brate«, Čeha.

Volga je proti ustju vsa posejana z velikimi otoki. Gledalcu se včasih dozdeva, da se izlivajo velike reke v Volgo, dočim leži pred teboj samo začetek kakega velikanskega otoka. Včasih smo se vozili po ozkem kanalu skozi otok, ker bi ga parnik dolgo ne obvozil. Breg, katerega zaradi velikanske širskosti reke jedva le vidiš, postaja radi nizke lege bolj in bolj močvirnat. Selišča so redka prikazena.

Drugo jutro smo se vozili mimo Astrahana, gubernijske stolice (113.000 prebivalcev) ležeče na otoku Sájac v delti v oddaljenosti 90 vrst od ustja glavnega toka. Velikanski jezovi varujejo mesto povodnji. Mesto je trgovsko središče velike kaspijske ravnine. Prebivalstvo je mešanica Rusov, Tatarjev, Armencev in Per-

zov. Posebno slovi perzijsko blago. Kakih 50.000 prebivalcev živi samo od ribarstva.

Zaradi plitvosti reke prestopili smo na male parnike, ki so nas pripeljali do prvega ustja. Nikjer po vsej Volgi ni tako živahnega življenja kakor pri Astrahanu. Jambor, dimnikov, jader je bilo brez števila. Preseda se tu sredi reke. Biljet sem vzel v Cyzrani za tridnevno vožnjo po Volgi in vožnjo po Kaspijskem morju do Petrovska (vračunjen je tudi obed na prevoznem parniku) za 18 rubljev.

Sedeč na krovu tega malega parnika čital sem v slovarju Hostnikove slovniice. Nakrat me vpraša poleg mene sedeči gospod, kateri je bil s svojo ženo in sinom dijakom moj sopotnik že od Cyzrani, kaj da čitam. Povedal sem mu, da je to slovnica in slovar za Slovence, želeče se priučiti ruskemu jeziku. To ga je vidno zanimalo, izprosil si je dovoljenje, prepisati si naslov in obžaloval brezbriznost Rusov, ne poznavajočih del drugih Slovanov. Pravil mi je, da je sedaj uradnik v ministrstvu »narodnago prosvješčenija«, v mladosti pa da se je pečal s filologijo in sicer je proučeval poleg ruskega še češki in srbski jezik. Poznal je poleg Šafařika tudi Kopitarja in Miklošiča in pravil, da je slednji v marsičem še dandanes avtoriteta.

(Dalje prih.)

»Edinost« hoče »preorganizirati« narodno-napredno stranko, klerikalce pa pusti ginljivo lepo v miru. To je že njena stara taktika, in dasi ve, da bolezen našega naroda se zove klerikalizem, lepo molči na to stran, da tem pridneje dela zdrabno proti narodno-napredni stranki.

Toda navzlic temu večnemu tržaskemu rovanju imamo naprednjaki na Goriskem in Kranjskem prepričanje, da naša stranka hodi prava pota in da nasprotniki strašijo z izdajalstvom itd. le sami sebe v javnosti; prepričani smo, da le z zmago napredne ideje med nami ostanemo Slovenci čvrsti in upoštevan narod. In končno povemo še »Edinosti« na uho, da ako v Trstu ni podobnega razkola, je treba zahvaliti dejstvo, da je Trst veliko trgovsko svetovno mesto, »Edinost« pa je pri tem nedolžna, kakor novorojeno dete. Ako hoče »Edinost« še dalje ostati na svojem stališču, naj ostane, napredni življi med Slovenci pa bodo delovali na osvobojo našega naroda izpod internacionalnega klerikalizma, ker v njem tiči vse naše zlo.

Le eno še prosimo »Edinost«: naj nam prizanaša s svojim praznim frazertvom, ker so ga siti vsi pametni ljudje po Slovenskem, ter naj se loti rajši drugega nujnejšega in prikladnejšega dela; ima ga dovolj.

V Ljubljani, 28. aprila.

Vsenemški predlog glede nemškega državnega jezika.

Poslanec Bareuther je v imenu Vsenemcev doposlal vsem nemškim poslancom pismo s predlogom vsenemške zveze glede nemškega državnega jezika in s prošnjo, naj predlog vsi Nemci podpirajo. Predlog obsega 8 točk, ki se glase: § 1. Nemški jezik je državni. § 2. Vsak državni uradnik ga mora biti zmožen v besedi in pismu. § 3. V nemščini se govori v državnem zboru in delegacijah. § 4. Nemščina je uradni jezik vseh drž. oblastnij v notranji in zunanji službi. § 5. Vse nemške vloge se sprejemajo pri vsaki državni oblasti, le v okrajih, kjer je občevalni jezik drug kot državni, morajo nižji uradi sprejemati vloge tudi v tem jeziku ter obravnavati in reševati v dotičnem občevalnem jeziku, a le kolikor je potreba. § 6. Ako kaka občina ugovarja, se šole z drugim, kakor državnim jezikom ne sme ustanoviti. V ljudskih, meščanskih, pripravnih, srednjih, obrtnih in visokih šolah s svojim nemškim učnim jezikom se mora v vsakem razredu poučevati nemščina ter se mora rabiti pri izpitih nemščina vsaj v enem predmetu. § 7. Vse določbe in navade, ki so s tem zakonom v protislovju, so razveljavljene. § 8. Izvršitev tega zakona je poverjena vsemu ministstvu.

Revolucionarno gibanje na Ruskem.

Tvorniški delavci v Moskvi in okoli so zahtevali večjo plačo ter so začeli štrajkati. V cvetnem tednu so se delavci zbrali na velikem ljudskem trgu ter razgrajali. Policila ni opravila ničesar, zato je prišlo vojaštvo peš in na konjih. Vnel se je boj, v katerem so bili ubiti in ranjeni delavci in vojniki. Naslednjega dne so se izgredi ponovili, in vojaštvo je moralo zopet posredovati. V Moskvi se boje novih nemirov za rusko veliko noč, ker tudi po drugih mestih med delavci vre. Delavci v Peterburgu in okolici naznanjajo, da se začne 1. maja t. l. generalni štrajk, ako se njih zahtevam ne zadosti.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Londona poročajo, da se je predsednik Stein z voditelji Burov in z lordom Kitchenerjem glede miru docela dogovoril ter da se pripelje v Evropo, kjer stopi v dogovor s Krügerjem. Stein in Krüger bi imela torej končno posvetovanje glede mirovnih pogojev. — Drugi viri pa trdijo, da Buri na mir več ne mislijo, ker jim je Botha sporočil, da jim Angleži neodvisnosti ne priznajo. Buri pa brez neodvisnosti miru ne sklenejo. Iz Amsterdamu poročajo, da vlada v Kaplandiji veliko razburjenje, ker angleška vlada Kaplandcem, ki so Bure v vojni podpirali, noče priznati amnestije. Zato se bo vojna nadaljevala. Sploh se širijo glasovi, da tištev mirovnih pogojev, ki so jih dognali voditelji, Buri ne sprejmo, ter da so ostala pogajanja brezuspešna.

Najnovejše politične vesti.

Zopet budgetni provizorij. Ker ni upati, da bi se proračun do konca maja završil, predložil se gotovo novi budgetni provizorij. — Vsenemški shod za planinske dežele se skliče na dan 11. maja t. l. v Inomost. — V ogrskem državnem zboru je pri razpravi o justičnem budgetu zahteval Slovak Veselovski v imenu nemažarskih narodnostij, naj bi se njihov jezik vpošteval pri sodiščih, češ, da tvorijo nemažarske narodnosti večino prebivalstva. Vsled te opazke je nastal velik hrup. Govornika je predsednik ukoril. — Nemiri na Finskem, kakršni so se pojavili najprej v Helsinkforsu, se nadaljujejo v Wieborgu, Tamafortu, Aböu, Björneborgu in drugih mestih. — Kitajski vstaši so napadli pri Buantsungu vladne čete podkralja Juan Šikaja ter mu ubili 500 mož. — Za regulacije nižjeavstrijskih rek je predložil deželni odbor vladi načrt v znesku 26 milijonov kron. Dela bi se naj izvršila v 12 letih. — Prvo častno občanstvo Wolfu je podelila občina Sobochlebe. Sedaj pa je občinski odbor enoglasno sklenil, zahtevati od Wolfa, da odloži častno meščanstvo ter vrne dotično diplomu. — Letošnjih nemških cesarskih manevrov se bodeta udeležila avstrijski in ruski prestolonaslednik. — Volitve v nižjeavstrijski deželni zbor se bodo vršile šele med 14. in 20. oktobrom. Boj bo hud, ker se hoče vzeti krščanskim socialistom večino.

Dopisi.

Iz Sodražice, 24. aprila. Pri nas razburja duhove vprašanje, kdo bode naš novi župnik. Pravzaprav razburja ta zadeva le nahujskane konsumce, drugi pametni ljudje stojijo tej zadevi, akoravno ne hladni, pa vendar mirni nasproti. Novomenovani, od čislanege patrona sodražke fare gospoda grajščaka R. prezentirani ter baje miroljubni župnik G. Č. se je naši fari odpovedal. Zakaj? Tega pač ni težko uganiti! Groznje, razna pisma, v katerih se zrcali vsa klerikalna hudobija, morda tudi obljube iz knezoškofijske pisarne, vplivale so na tega vse prej kot liberalnega g. župnika, da se je premislil.... Najžalostneje pri tem je le to, da so šli duhovni, torej lastni njegovi sobratje in izmed teh ravno oni, kateri bi najrajše zasedli njega mesto, v grdi boj proti njemu, ga obrekovali, ga črnili v dopisih po »Domoljubu« ter hujskali proti njemu nerazsodne farane. Vse to po znanem receptu ter vse v znamenju — bratske krščanske ljubezni! Mi pa znamo! vzkliknil je gregorski Krumpetar, ko se je vračal v družbi s poljanskim Voljem iz knezoškofijske pisarne domov. In navzoči ribniški Brešar mel si je pri tem roke....

No sodražka fara potrebuje sedaj novega administratorja, recimo — Brešarja, zaslužnega duhovna ter rednega dopisovalca »Domoljuba«, kateri gospod naj bi postal na znani način potem — sodražki župnik. Kaj naj tudi počne v Sodražici sedanji administrator, kateri je pri vsem svojem zdravju vendar le »bolehen«.... G. Brešar sicer še nima dekreta, a mi »liberalci« smo tako »kunštni«, da naprej »pogruuntamo« (kar še malokdo ve), da se namerava poslati »Njega« sem, o katerem se ve, da bode le peščici strastnežev dobrodošel, Morda še tem ne, kajti radi njega, kolikor vemo, ni šla nobena izmed tolikih deputacij h knezoškofu.

A »On« bode vendar le prišel! Gosp. Brešar sam dobro ve, da ga ne bode gospod patron sodražke fare iz njemu zadostno znanega vzroka nikdar in nikoli prezentiral ali škofijski ordinarijat ve še kaj več: namreč spraviti na mesto župnika v Sodražici svojega kandidata proti volji — patrona. Terorizem in povelje, ali naj vaju svet samo po imenu pozna?! In Vi, gospod patron, dovolj da imate — dolžnosti, kaj Vam treba še — pravic! Naj se zgodi tudi to, akopram smo trdno prepričani, da se pri odločitvi našega g. patrona nameravajo ne bode prav gladko vršilo. Mi sodražki liberalci (baje smo to) izrekamo le to: Bog nam je priča, da smo želeli le vernega in miroljubnega naslednika našemu ranj-oemu župniku in nič, prav nič nismo

imeli postranskih mislij pri tem.... No, še ta naša tako skromna želja se nam najbrž ne izpolni, kajti triumfirati morajo — klerikalci. In triumfirajo že sedaj ali prišel bode čas, ko bomo triumfirali — mi! In ta triumpf bode takrat za nje — grozovit! Nas sodražke »liberalce« navdaja le grozna bojazan, da ne bi mi prej ali slej, pri sedanjem počenjanju duhovščine izgubili res vere v — lastno vero, kajti vidimo: Im Staate Dänemark ist alles faul! In če se to zgodi, Ti, o Gospod, nam bodeš enkrat pravičen sodnik!

Izpred sodišča.

Gospod deželnosodni svetnik Andolšek je predvčerajšnjem tudi tem le obravnavam c. kr. deželne sodnije predsedoval:

Pretepači. Neki večer minulega meseca so šli fantje v Lipljenih mesto v izbe na kozolec spat. Najpre so šli proti kozolcu Jakob Marolt, Lojze Šmuc in Janez Krašovec. Za njimi pa so obljubili priti še drugi, ki so nesli pol litra žganja se boj. Ko so prvi prišli do kozolca, začeli so nakrat zadaj pri hiši posestnika Martina Vesela vpitje. Nekdo je klical: »Fanti, dajte gmah!« Prvi fantje so se seveda precej obrnili in šli na pomoč. Tisto nedeljo je namreč prišlo v Lipljene kakih 15 tujih fantov, ki so domačine napadli. Prišel se je obligatni tepež. Krojač Jakob Marolt, ki ima pohabljen nogo, je pri tem udrihal z berglo po glavah in grbah, drugi pa so rabili pesti, količke in kamenja. Topen je bil posebno neusmiljen Jakob Marolt, ki je stekel do neke jabljane, kjer je obležal. Vkljub temu je bil pa tudi on tožen poleg Franceta Žužka in Janeza Krašovca. Obravnava je izkazala, da je bil zadnji, Krašovec, najkrepkejši v boju in sedel bode tudi tri mesece v ječi. Ostala dva pa sta bila oproščena.

Ukradeno tele. Posestnik France Zadet na Črnučah je imel v hlevu lepo, že precej veliko tele. To tele je bilo njegovo veselje in skrbel je zanj, kakor za lastnega otroka. V noči od 12. na 13. marca pa je bilo tele ukradeno iz njegovega zaklenjenega hleva. Tatovi so telička precej v hlevu zaklali in ko je posestnik zjutraj prišel, je našel le — čreva. Hlapec Orehek v Dobravi pa je zapazil drugi dan pri potoku, ki pelje skozi vas, v vodi shranjeno polovico teleta. Ker še ni vedel o tatvini, je mislil, da jo je kak sosed spravil. Videl je pa tudi, da je leta 1856. rojena užitkarica Lenka Hibernik prišla k vodi in odnesla v košu polovico teleta. Pri tej priliki se ji je nosilo koša celo strgalo. To je bilo vzrok, da so jo ljudje imeli precej na sumu, da je ona ukradla tele. Drugo polovico so našli pozneje v nekem grmovju, zavito v »lajpš«, ki je bil baje last Hribernikovega zeta, leta 1871. rojenega posestnika Franceta Ogorelca iz Dobrave. Telečjo glavo so našli v srajici istega zeta. Vsled tega sta se imela starka in zet zagovarjati in sta bila obsojena. Starka poleg tega še radi razžaljenja straže, ker je aretujočega orožnika prav pošteno opsovala.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. aprila.

— **Osebnost.** Tehnični vodja državnih del za pokončevanje trtne uši g. Fr. Matjašič je imenovan vinorejskim nadzornikom 1. razreda s sedežem v Gradcu.

— **Ljubljanski obč. svet** ima v torek dne 29. t. m. ob šestih zvečer sejo. Na dnevnem redu so poročila o od-daji štirih mest ustanove za kranjske invalide; o odobrenji obrestne mere za nekatera posojila mestne hranilnice; o prošnji Ivane Jerman za izplačilo kupnine 1000 kron; o dopisu deželnega odbora o nakupu posestva v svrhu zgradbe bramborske vojašnice; o kupni ponudbi Franca Jemca za del mestnega sveta poleg tobačne tovarne; o županovem dopisu v zadevi stavbišč za poslopje druge državne gimnazije in za tržnico; o napravi pota iz Ilovice proti Črnavici; o kanalizaciji Dunajske ceste ter Sodnijskih, Cigaletovih in Predilnih ulic; o stavbnih popravilih v mestni ubožnici na Karlovski cesti; o določitvi nivelov za Dunajsko cesto do južne železnice; o parcelaciji Gustava Štédrega posestva med Nunskimi ulicami in Erjavčovo cesto; o spremembi regulacijske načrta ob Ljubljani za hišo št. 3 v Črevljarskih ulicah; o določitvi nivelov za podaljšane Predilne ulice za Nove ulice ter za cesto na državni kolodvor; o spremembi parcelacije Zheskovih dedičev posestva ob južni strani Sodnijskih ulic; o Ljudevita Strielca prošnji za spremembo občinskega sklepa z dne 1. septembra 1896, ki nasprotuje njegovi nameri glede

sezidave vrtno hišice; o predlogu mestnega magistrata, da bi se zaradi varstva Trnovskega in Krakovskega loga zopet nastavil poljski čuvaj; o računskem sklepu mestne klavnice za l. 1901; o prošnji me-sarske zadruge, da bi se zgradila tržnica; o dovolitvi kredita za nakup nekaterih predmetov v kopeli mestne dekliške šole pri Sv. Jakobu; o prošnji nekake hišnega posestnika, da se ustavi iztirjevanje dne 1. januarja 1902 zapalega prvega obroka 3% nega državnega posojila; o prošnji nekakega mestnega uslužbenca za podporo; o dopisu predsedstva c. kr. deželnega sodišča v zadevi razsvetljave nove justične palače; o pritožbi nekakega obrtnika proti mestnemu magistratu v zadevi prodaje električnih svetil.

— **II. občni zbor dramatičnega društva**, ki šteje 134 članov, se je vršil v soboto večer ob minimalni vdeležbi, dasi smo bobnali zanj štirikrat! G. podpredsednik dr. vitez Bleiweis-Trsteniški je naznanil obč. zboru, da sta se, kakor je bilo sklenjeno na I. obč. zboru, radi višje subvencije slovenskega gledališča poslali peticiji na deželni odbor in občinski svet. Odgovora seveda še ni, ker ni bilo sej; rešitve deželnega zbora pa še precej časa ni pričakovati, ker se snide deželni zbor šele poleti. Ker pa je vprašanje glede opere najnujnejše, je odvisno sedaj vse le od občinskega sveta. V Zagrebu se je sestavil nekaj meščanski odbor, na čelu mu naš rojak g. Gnjezda, ki je vzel vso akcijo glede opere v svoje roke ter bode z agitacijo za prodajo lož in sedežev poskušal rešiti opero. Deloma se je meščanskemu odboru to že posrečilo, tako da morejo Zagrebčani upati, da se jim opera ohrani. Pri nas se tak korak na korist gledališča ni storil, ter je sedaj vse odvisno od rešitve prošnji pri ome-njenih dveh faktorjih, pri deželnem zboru in občinskemu svetu, ki bosta gotovo uvaževala dejstvo, da gledališče ni stvar »Dramatičnega društva«, nego cele slovenske javnosti; da je slovensko gledališče zavod eminentne narodne važnosti, ki ga je treba podpirati tako, da se more vzdržati vsaj na dosedanji višini. I. občni zbor je dokazal, da se občinstvo za opero živo zanima ter da se odločno zahteva, naj se gojita opera in drama. »Dramatično društvo« pa ne more čakati več dolgo na rešitve svojih prošnji, ker je treba nemudoma angažirati člane opere in drame, ali pa sploh ne bo možno sklepati ugodnih pogodb. Če torej tekem sedmih dnij »Dramatično društvo« ne prejme zadovoljive rešitve svoje prošnje, ne bo društvo več gledališča vodilo, nego ga samo še podpiralo. Če se v ponedeljek v klubovi seji občinskega sveta ne dobi ugoden odgovor na odborovo prošnjo, izjavi se društvo, da pod sedanjimi razmerami ne prevzame vodstva gledališča več; potem pa ga naj prevzame, če hoče, kak drug podjetnik, kateremu bodo društvena sredstva (knjižnica, garderoba, rekviziti i. dr.) na razpolago. Usoda bodoče sezone je torej odvisna od vspeha naše prošnje pri občinskem svetu, ker deželni zbor se bo po tem gotovo ravnal. Letošnjemu odboru se je že na I. občnem zboru izrekel absolutorij, torej je treba le še voliti namesto že med sezono odstopivših 2 (gg. Aškerc in dr. G. Krek) in 3 praviloma izstopivših (gg. dr. Iv. Tavčar, dr. Fr. Tekavčič in dr. Fr. Zbašnik) odbornikov nove ali dosedanje odbornike iznova. Gosp. sod. svetnik v. p. dr. Karol Gestrin je predlagal, naj izreče občni zbor vsem dosedanjim odbornikom najtoplejšo zahvalo za njih požrtvovalno in izvrstno delovanje. Sprejeto. Nato pred-laga, naj se izvolijo z vzklikom v odbor gg. dež. odbora tajnik dr. Fr. Zbašnik, odvetnik dr. Fr. Tekavčič, notar dr. R. Bežek, sod. tajnik Fr. Milčinski in odvet. koncipijent dr. Fr. Novak. Sprejeto. V odboru so torej sedaj gg.: dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, dr. R. Bežek, Janko Bleiweis vitez Trsteniški, tajnik Fr. Milčinski, dr. Fr. Novak, kontrolor Fr. Rozman, dr. Jos. Starè, dr. Fr. Tekavčič in dr. Fr. Zbašnik. Končno predlaga g. sod. svetnik dr. K. Gestrin, naj se izreče odstopivšemu dolgoletnemu predsedniku g. dr. Iv. Tavčarju za njegovo delovanje na korist društva in gledališča najtoplejša zahvala. Sprejeto. Nato je g. podpredsednik občni zbor za-

zaključil z obljubo, da se bodo člani takoj obvestili o vspehih vloženih prošnjah ozir. o nadaljnjem delovanju »Dramatičnega društva«.

— **Včerajšnje volitve v bolniško blagajno ljubljanske** so se vršile v znamenju velike razburjenosti. Videlo se je, da so tako socialni demokratje kakor klerikalci napeli vse moči, da bi zmagali. Soc.-demokratje so imeli izborni organizacijo in mnogo agitatorjev. Nekateri klerikalni agitatorji so bili popolnoma pod kontrolo soc.-demokratov. Prav smešno je bilo na pr., kako so soc. demokratje Štefetu onemogočili agitacijo. Korak za Štefetu je hodil namreč od začetka do konca volitve neki socialni demokrat, katerega jedina naloga je bila, paziti na Štefeta. Izvršil je to nalogo imenitno. Povsod, kamor se je obrnil ubogi Štefe, mu je sledil kakor hudobni duh, vedno korak zadaj soc.-demokrati nad zornik; toliko da ni držal roke na Štefetu rami. Primerilo se je mnogo burnih prizorov in policija je imela dovolj opraviti. Enkrat so razburjeni delavci celo udrili pred volilno komisijo. Ob 11. uri se je pričel skrutinij. Oddanih je bilo nad 400 glasov, vseh volilcev pa je bilo 1004. Socialnodemokratska lista je predrila z 210 glasovi, klerikalci pa so dobili 201 glas. Ko se je rezultat razglasil, so delavci glasno dali izraza svojemu veselju. Bolniška blagajna pride s tem v soc.-demokratske roke. Klerikalci so seveda obetali zopetno pritožbo, vendar mislimo, da je »zborničnemu svetniku« Kregarju odklenalo. Predsednik komisije je bil dr. Brejce.

— **Pederzoli se umika.** Sodni svetnik Pederzoli v Trstu je bil one dni kot predsednik porotnemu sodišču izjavil, da je razpravni jezik pri tržaškem porotnem sodišču jedino italijansčina. Mož se menda že kesa svoje izjave, kajti začel se je umikati. Poslal je »Edinosti« popravek, v katerem trdi, da je takrat izjavil: Razpravni jezik pri današnji razpravi je italijanski. Ker je v istem smislu kakor »Edinost« poročal tudi »Piccolo«, je lahko spoznati, koliko vredi Pederzolijevo opravičevanje. Sicer pa jemljemo to novo izjavo g. Pederzolja tudi mi na znanje, saj obsega popoln preklie prve izjave.

— **Požar v Zdenski vasi.** Strašna katastrofa je v soboto zadela prijazno Zdensko vas pri Dobropoljah. Nastal je požar, ki se je s čudovito hitrostjo razširil po celi vasi in navzlic vsem obupnim prizadevanjem gasilcev in prebivalcev upepelil 146 poslopij in vse pohištvo, obleko, orodje itd., kar se je v njih nahajalo. Celo denarja v raznih hišah niso mogli rešiti in se je pozneje našlo v razvalinah mnogo raztopljenih kron. Škode je več kakor pol milijona kron, in zavlada je strašna beda. V celi vasi je samo še nekaj hiš, ki so se mogle ognja obvarovati, ker so krite z opeko. Ljudje nimajo niti prebivališča, niti hrane, niti obleke. Razšli so se po sosednjih vaseh, kjer so odvisni od milosrčnosti drugih posestnikov. Ogenj je nastal, kakor se nam poroča, vsled slabega dimnika v neki hiši. V dotični hiši je začelo že pred kakimi 14 dnevi goreti, a tedaj so ogenj pravočasno pogasili. Sedaj pa je veter kar bliskoma hitro raznesel iskre po celi vasi in vse gašenje ni nič zaleglo. Gasilci so delali toliko časa, da se je začela vnemati njih obleka. Šele potem so popustili brizgalno, ki jo je ogenj tudi uničil. Bivši napredni župan g. Žnidaršič je bil pri požaru težko poškodovan. Šel je kakor lev v ogenj za svoje, ne preveč hvaležne sovaščane in bil strašno opečen. Utekel je smrti samo, ker je skočil v neko greznico. Neki 65letni gluhi mož in neka deklica sta zgorela. Mož je bil mnenja, da pri njem ne bo gorelo. Šel je v hišo in se zaklenil — ni pa slišal prasketanja na strehi. Ko je ogenj pregledal lesovje, se je strop udril in pokopal moža. Čudovito hladnokrvno se je vedel neki 6 ali 7 letni dečko. Mej tem ko so odrasli tarnali in jokali, je fantič šel v gorečo hišo in ponesel iz nje mlajšega brata. Ko ga je spravil iz obližja ognja, se vrnil v gorečo hišo in rešil iz nje še sestrice, naposled pa šel v hlev, odklenil živino in jo odpeljal na varen kraj. Pogorelci so bili zavarovani večinoma pri »Feniksu«, pri graški vzajemni zavarovalnici in pri škofovi zavarovalnici v Ljubljani. Upamo, da

bodo zavarovalnice kulantno postopale tudi s tistimi, ki se zamudili plačati zadnjo premijo ter da bodo zavarovalnice hitro izplačale. Županstvo naj nemudoma prosi železnice za dovolitev znižanih tarifov za dovažanje stavbinških in drugih potrebščin. Kakor čujemo, je dež. vlada že storila primerne korake, da se izposluje drž. podpora. Tudi dež. odbor se že bavi z vprašanjem o podpori, sicer pa bo tudi občinstvo rado prispevalo za podporo pogorelcev, če se bodo dala jamstva, da podpore ne bodo izginile v posamezne žepe — a la Uršič na Vipavskem — in da se bodo razdelile po razmerju škode in zavarovalnine ne pa po tem, kdo je klerikalec in kdo ne.

— **Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani** se je razšlo. »Laibacher Zeitung« prijavlja o dotičnem društvenem zborovanju dolgo poročilo, v katerem čitamo sicer vsakovrstne malenkosti, samo o efektni loteriji tega društva ne čitamo ničesar. Ko smo pred nekaj meseci vprašali, kaj je s to loterijo, dobili smo v »Slovencu« odgovor, da se je žrebanje vršilo, od tedaj je pa zopet zavlada grobna tišina. Ker se je zdaj društvo razšlo, prosimo novič pojasniti, kaj je z efektno loterijo.

— **Umrl je g. Ljudevit Tomšič**, ravnatelj mestne ljudske šole v Zagrebu, član saborskega stenografskega bureaua in urednik »Bršnjana« itd., po dolgotrajni težki bolezni v 59. letu v soboto, dne 26. aprila ponoči. Pogreb je bil danes ob 4. Pokojnik je bil brat pokojnega učitelja in urednika »Vrtca«, g. Ivana Tomšiča. Naj v miru počiva!

— **Trboveljska rudarska delniška družba** izkazuje za lansko leto samo 4000 K manj čistega dobička, nego prejšnje leto. Zato bodo znašale najbrže dividende zopet 24 K.

— **Prvi maj v Trstu.** Vodstvo delavske stranke v Trstu je sklenilo praznovati 1. maj samo z ljudskim shodom in demonstrativnim obhodom po mestu, dočim izostanejo običajne večerne veselice v znak žalovanja za v februarju padlimi sodrugi.

— **Dve kravi povozil je** včeraj dopoldne blizu postaje Presejke brzovlak iz Trsta. Kravi sta šle čez železniški prelaz v hipu, ko je privozil brzovlak. Jedno kravo so kolesa prerezala čez sredo, drugi pa vrat.

— **Nezgoda.** Mizarski pomočnik Jernej Škofic je danes jutraj v delavnici kranjske stavbne družbe na Vrtači ponesrečil. Stroj mu je odrezal mezinco na levi roki.

— **Nepreviden kolesar.** V soboto popoldne je pred šentjakobskim mostom v Trubarjevih ulicah neki kolesar podrl na tla 9 let starega dečka Franceta Hvala in ga povozil. Deček je bil na glavi in na nogi poškodovan.

— **Tatvina v bolnici.** Natakarku Ludoviku Boltezarju je bila dne 25. t. m. izpod zglobov ukradena zlata verižica, vredna 70 kron. Tatvina se je izvršila med časom, ko je bil Boltezar v zdravniški sobi. Policija je tatu zasledila.

— **Izgubljene reči.** Na Dunajski cesti je bil izgubljen zlat medajlon z dvema fotografijama. — Na poti od Kolodvorskih ulic po cesti na južni kolodvor in po Dunajski cesti do topničarske vojašnice je bila izgubljena rujava jopica.

— **Najnovejše novice.** Sultanov dar knezu in kneginji Windischgrätz. Sultan ju je sprejel v avdienci ter njima podaril dva ježna konja. — Dvestotisoč za Korvinovo čašo. Slavnigrski knez Matija Korvin je podaril dunajskemu Novemu mestu o svojem zmagoslavju 1487. l. prekrasno zlato čašo. Sedaj je ponudil neki starinar v Frankobrodu 200.000 K zanj, toda občinski svet je ponudbo odklonil. — Konkurz je napovedala znana tovarna za čokolado in kandite August Tschinkel, ki ima svoje tovarne na Dunaju, Schönfeldu in Lobositzu. — Sadržarska in vinarska šola v Klosterneuburgu je dobila nove statute ter se sedaj imenuje »višje učilišče za vino- in sadjerejo«. — Potres v Dalmaciji, in sicer v Senju in Kninu so čutili v soboto dopoldne. — Vlomi pri zlatarjih. V Tarnopolu so vlomili pri draguljarju Halpernu ter odnesli dragocenosti za 3103 K. — Iz neke draguljarne

v Berolinu pa je bilo odnešeno blaga za 60.000 mark.

— **Volkovi.** V Abaševcih na Hrvatskem so se zopet prikazali volkovi, ki so v tem mesecu napadli 19 konj, tri izmed njih so popolnoma raztrgali in požrli.

— **Morilec pobegnil.** V Splitu je bil pred nedavnim obsojen na vislice morilec Matija Glubizat, cesar mu je spremenil kazen v dosmrtno ječo. 22. t. m. pa je zbežal iz ječe in doslej ga zamaš iščejo.

— **Odpovedana poroka.** V Pragi bi se bil imel v petek poročiti princ Stanislav Radziwill, 22letni sin kneza Ant. Radziwilla, ki je bil prijatelj in generaladjutant pokojnega cesarja Viljema I. Nevesta bi morala biti 22letna grofica Henrijeta Chotek, najmlajša sestra kneginje Zofije Hohenberške, soproge nadvojvode Franca Ferdinanda. Poroke bi se bili udeležili iz Berolina stariši ženina ter nadvojvoda s soprogo. Ali tri dni pred določenim časom se je poroka odpovedala. Baje je nevesta zbolela. Listi trdijo tudi, da ima ženin prevelike dolgove (1 milijon), ki ga družina neveste noče plačati.

— **Tovorni vlak se je pretrgal** med postajo Spital na Semmeringu in Mürzzuschlag. Ko se je prednji del ustavil, pridržal je po visečem terenu odtrgani del vozov s tako silo, da je vrglo sprevodnika Pichlerja s sedeža ter sta mu zlomljeni obe nogi.

— **Sina je ustrelil.** Iz Dunajskega Novega mesta poročajo, da je v Neudorfu ob Litvi tesar in hišni posestnik Ignacij Kornhofer z revolverjem ustrelil svojega oženjenega sina Ludovika, ki je živel razuzdano. Sin je obležal na mestu mrtve, očeta pa so zaprli.

— **Kapo je pojedel.** Hlapec Vincenc Otyčka iz Nasedlovic na Moravskem ima gotovo jako dober želodec in zobe, kajti pri plesu predzadnjo nedeljo je izkazal svojo korajžo s tem, da je pojedel pred očmi občudovalcev kosmato kapo.

— **Trije samomorji.** V Hanovru sta se hkratu usmrtila visokošolca Spiegelberg in Behreut, vsak v stanovanju svojih starišev. Povod samomorov 21letnih dijakov je razžaljenje časti. — V Satoralja-Ujhely pa se je ustrelil višji državni pravdnik Josip Hlavathy, brat ravnatelja gledališča v Budimpešti, radi dolgov.

— **Tetoviran anarhist.** Iz Rima poročajo, da so italijanski orožniki v Parmi prijeli tržaškega anarhista Negrija, dezerterja 97. pešpolka. Našli so pri njem nabrušeno dleto in dolg, bodalcu sličen nož. Negri je dejanski anarhist ter zelo nevaren človek. Njegovo telo je skoraj čisto tetovirano. Na desni roki ima več mrtvaških glav, portret in pod njim velik M, kar pomeni menda »morte« (smrt).

— **Stoleten samomorilec.** V pariškem predmestju Bellville stanujoči Martin Cosnard je praznovati pred kratkim svoj stoletni rojstni dan; bil je zdrav in še jako čil. Pred par dnevi se je pa obesil v svoji sobi. Imel je namreč jako čmerno, tudi že 78 let staro hčer, katera se je vedno prepirala z njim, in je zahtevala, naj ne ostaja zvečer po gostilnah. Starec se je menda naveličal teh preprirov in se je obesil.

Društva.

— **Čitalnica na Vrhniki** priredi svojim udom in vabljenim gostom v nedeljo 4. maja t. l. v društveni sobani zabaven večer s petjem, prosto zabavo in plesom. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo** zboruje 4. maja ob desetih dopoldne v Šmarji.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 28. aprila. Ogrski ministrski predsednik Szell je tu in je bil pri cesarju v avdienci, a še ni mogel predlagati cesarju, kdo naj bo naslednik ministra Horanskkega.

Dunaj 28. aprila. Nižjeavstrijsko namestništvo je razveljavilo sklep dunajskega magistrata glede volitve v odbor trgovskih pomočnikov in potrdilo soc. demokrata Picka kot načelnika. Eventualen rekurz nima odločilne moči.

Dunaj 28. aprila. Veleoficiozna »Montagsrevue« pojasnjuje sedanji občni politični položaj s posebnim ozirom na nagodbo tako, da se ne gre za demisijo ministrstev nego za bistveno in radikalno preuredbo obeh državnih polovic.

Pariz 28. aprila. Včeraj so se vršile splošne volitve v poslanske zbornice. Boj je bil ljut, toda izgrediv ni bilo. Klerikalne stranke so napele vse sile, da vržejo sedanje ministrstvo. Samostanske blagajne so žrtvovala ogromne svote v ta namen, dobro vedoč, da je redovništvo izgubljeno in da se izvrši konfiskacija redovniških posestev, ako zmaga vlada. Do danes dopoldne končni izid volitev še ni znan. Izvoljenih je doslej 242 vladnih pristašev (med njimi 87 republikancev, 40 radikalnih socialistov, 94 radikalcev in 21 socialnih demokratov) ter 153 vladnih nasprotnikov (med njimi 30 nacionalistov, 57 republikancev, 2 socialisti in 64 klerikalcev). Ožjih volitev bo 173. Tudi Millerand in Brisson prideta v ožjo volitev. Zatrjuje se, da je Drumond propadel.

Narodno gospodarstvo.

— **»Kmetška posojilnica ljubljanske okolice«.** Iz poročila za enajdvajseto upravno leto posnemamo naslednje: V teku leta pristopilo je zadrugi 220 članov; izstopilo pa 18 članov. Koncem leta štela je zadruga 24 članov s 100 glavnimi deleži à K 200— in 1490 članov z opravičnimi deleži.

Denarnih prejemkov je bilo v letu 1901 K 8.863.261,18, izdatkov pa kron 8.711.600,77, tedaj denarnega prometa s prišteto gotovino pričetkom leta 1901 pa K 97.507,91, skupaj K 17.672.369,86.

Denarni promet pomnožil se je proti lanskemu letu za K 3.637.439,11.

Upravno premoženje pomnožilo se je za K 525.871,81, ter znaša koncem leta K 3.657.196,16.

Tekom leta 1901 vložilo se je hranilnih vlog K 2.270.566,49, dvignilo pa K 1.886.691,73, vložilo tedaj več K 383.874,76, ker pa znašajo kapitalizovane obresti K 122.702,48, pomnožile so se hranilne vloge za K 506.577,24. Koncem leta 1900 znašale so vloge K 3.034.313,26, torej znašajo koncem leta 1901 K 3.540.890,50.

Tekom leta 1901 izplačalo se je posojil K 1.111.215,82, vrnilo pa K 529.227,18, tedaj več izposodilo K 581.988,64.

Stanje posojil koncem leta 1901 je bilo K 2.817.712,64.

Čisti dobiček za leto 1901 znaša K 17.129,79. Po sklepu občnega zbora z dne 10. aprila 1902 ima se dobiček razdeliti naslednje:

Glavnemu rezervnemu zakladu pridene se K 4.000—. Ker je bilo stanje tega zaklada dne 31. decembra 1901 K 35.827,53, znaša le ta z današnjim dnem K 39.827,53. Posebnemu rezervnemu zakladu pridene se K 4.000—. Ker je bilo stanje tega zaklada dne 31. decembra 1901 K 22.373,81, znaša le ta z današnjim dnem K 26.373,81. Skupna rezerva tedaj K 66.201,34. Pokojninskemu zakladu pridene se K 2.000—. Ker je bilo stanje tega dne 31. decembra 1901 K 3.376,23, znaša le ta z današnjim dnem K 5.376,23. Glavnim deležnikom izplača se 10% dividenda K 2.000—. Ravnateljstvu nagrade K 600—. Nadzorstvu nagrade K 300—. Posojilničnim uslužbencem nagrade K 1.000—.

Za dobrodelne namene določi se K 960—.

Od te svote dobijo:

Slovenski visokošolci na Dunaju K 60—. Slovenski visokošolci v Gradcu K 60—. Dijaška kuhinja v Ljubljani K 60—. Narodna šola v Ljubljani K 40—. Šola v Šiški za nakup učil revnim šolarjem kron 40—. Šolski vrt v Šiški K 20—. Šola v Šmarji za nakup učil revnim šolarjem K 40—. Šola v Studencu Igu za nakup učil revnim šolarjem K 50—. Šola na Dobrovi za nakup učil revnim šolarjem K 40—. Šola na Golem za nakup učil revnim šolarjem K 20—. Šola pri sv. Petru v Ljubljani za nakup učil revnim šolarjem iz Most K 40—. Šola v D. M. Polji za nakup učil revnim šolarjem K 20—. Šola v Želmljah za nakup učil revnim šolarjem K 30—. Šola na Viču za nakup učil revnim šolarjem K 30—. Šola Ježici za nakup učil revnim šolarjem K 30—. Šola v Škocjanu za nakup učil revnim šolarjem K 30—. Šola v St. Lenartu za nakup učil revnim šolarjem K 30—. Šola v Črnučah za nakup učil revnim šolarjem K 30—. Šola v Šmartnem pod Šmarno goro za nakup učil revnim šolarjem K 30—. Mestna realka v Idriji K 50—. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani K 80—. Prešernov spomenik v Ljubljani K 50—. Vincencija konfer. Frančiškanska v Ljubljani K 80—. Na novi račun se pripiše kron 2.269,79. Skupaj K 17.129,79.

„Henneberg-svila“

— je pristna, ako se naroča naravnost pri meni —
za bluze in obleke v črni, beli ali pisani barvi, od
60 kr. do 14 gl. 65 kr. meter. Vsakomur franko
in s plačano carino dostavljena na dom. Vzorci
se dopošiljajo takoj. Dvojna poštnina v Švico.

G. Henneberg (17-4)
Selden-Fabrikant (ausl. k. u. k. Hofl.), Zürich.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 300-2 m. Srednji srčni tlak 756-9 mm.

April	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
26.	9. zvečer	729.1	13.4	sl. jug	dež	11.6 mm.
27.	7. jutraj	728.7	12.1	sl. svzhod	oblačno	dež
	2. popol.	731.8	9.3	sr. vzjvzh.	dež	11.6 mm.
28.	9. zvečer	733.9	6.0	sl. jvzhod	dež	7.1 mm.
	7. jutraj	736.6	2.5	sr. jvzhod	oblačno	
	2. popol.	736.5	5.7	m. svzh.	oblačno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 14-8°
in 9-1°, normale: 11-4° in 11-6°.

Dunajska borza

dné 28. aprila 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.65
Skupni državni dolg v srebru	101.50
Avstrijska zlata renta	120.40
Avstrijska krona renta 4%	99.60
Ogrska zlata renta 4%	119.95
Ogrska krona renta 4%	97.70
Avstro-ogrski bančni delnice	1597.-
Kreditne delnice	671.50
London vista	240.20
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.22
20 mark	23.44
20 frankov	19.06
Italijanski bankovci	93.15
C. kr. cekini	11.28

Zahvala.

Ker nam ni mogoče, da bi se vsa-
kemu posameznemu zahvalili za mnogo-
številne dokaze ljubeznivega sočutja ob
smrti našega predragga očeta, oziroma
soproga, starega očeta, brata, strica in
svaka, gospoda

Josipa Šušteršiča

posestnika na Seničici pri Medvodah

izrekamo tem potom zahvalo vsem, ki
so se ga na kakršenkoli način spomin-
jali in ga spemili k zadnjemu počitku.

Seničica, dne 26. aprila 1902.

(1011)

Rodbina Šušteršič.

Mlad

trgovski pomočnik

vešč trgovine z mešanim blagom, želi
službo premeniti v kako večjo
trgovino. (1012-1)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Meblovana

mesečna soba

se takoj odda gospodu ali
dami. (979-3)

Židovska cesta št. 2, I. nadstropje.

Ferdo Primožič

mizarski mojster

Ljubljana, Gradišče, „pri Cenkarju“

se priporoča slavnemu občinstvu (916-4)

za vsa v mizarsko stroko
spadajoča dela in poprave.

Preskrbujem in polagam

parkete iz prve kranjske tovarne
Frana Kotnika na Vrhniki.

Špecijalitete

fine kave, novo dobavljene

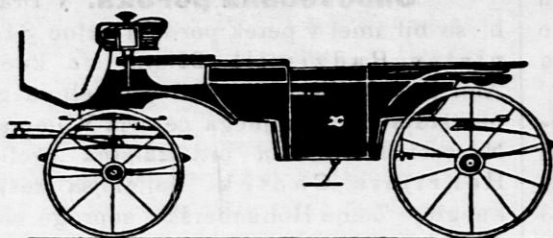
priporoča

(415-59)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, Ljubljana.

Poštne pošiljave 5 kil franko.

Imam večjo zalogo

VOZOV

(962-3) vseh vrst.

Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.

Franc Wisjan, izdelovalec vozov * * * * *

Ljubljana, Rimska cesta št. 11. * * * * *

Županstvo v Dobrépoljah

razglašja, da bodo

novi živinski semnji v Dobrépoljah

in sicer:

17. januarja, 1. maja, 31. avgusta in 5. decembra

na vrtu poleg farne cerkve v Dobrépoljah.

Prvi semenj bo

prihodnji četrtek, dné 1. maja 1902

na katerega vljudno vabimo prodajalce in kupce. (991-3)

Otvoritev notarske pisarne.

Podpisani si usoja vljudno javiti, da je
prišel uradovati s

24. aprilom t. l.

v pritličju hiše šte. 5 na Valvazorjevem trgu v Ljubljani

v stari pisarni zamrlega notarja gosp. Ivana
Gogole.

Dr. Karol Schmidinger

c. kr. notar.

(1001-2)

Mož v srednjih letih, slovenski, v
nemškega jezika, v
besedi in pisavi, izveden tudi v komptuarskih
opravkih, išče primerne službe za
zunaj. Sprejme tudi primerno službo pri želez-
ničnih stavbah ali drugem stavbnem podjetju,
eventuelno pri kakem advokatu. Nastop lahko
tako. — Ponudbe pod **N. R.** na uprav-
ništvo »Slov. Naroda«. (999-2)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob je-
zeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez
Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Ma-
rijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago,
(direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via
Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-
Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga
v Novo mesto iz v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri
17 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak v Du-
naja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzens-
festa, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni
vlak v Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plana, Prago, (direktni vozovi I. in
II. razreda), Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra,
Parisa, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella
ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mo-
horijs, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak v Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pon-
tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Du-
naja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 44 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
3. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj,
ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob
10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru,
poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v
oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m
dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobru. (1)

Semenj

kateri bi se imel vršiti

dné 4. maja t. l.

v Domžalah

se je vsled dovolbe visoke deželne vlade za
letos prestavil na dan

1. maja 1902.

Županstvo Domžale

dne 25. aprila 1902.

Janežič s. r.

(1003-2)

župan.

„K fmerikancu!“

je geslo v Ljubljani za domačine in tujce.

To je namreč dné 1. marca t. l. otvorjena

nova trgovina v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.

Tam bode v zalogi raznovrstno

**blago za dame, svilnato,
platneno in pletilno blago
ter blago za moške obleke**

v dosedaj neprekosni izberi in ceni.

Nihče naj ne zamudi ogledati si ob priliki prave znamenitosti v izložbnih oknih.

Pozornost

pa zlasti obuja

(487-19)

velikanska zaloga preprog

kjih bogata izber in čudovito nizke cene nad-
kriljujejo vse, kar se je kedaj videlo.